

Documental Periodístic

2015/2016

Codi: 103120

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501933 Periodisme	OT	4	2

Professor de contacte

Nom: Carmen Avalos del Pino

Correu electrònic: MariaDelCarmen.Avalos@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

No hi ha prerequisits

Objectius

- Que els alumnes s'acostin al consum i la producció de documental periodístic de manera reflexiva i crítica, argumentant les seves posicions a partir del coneixement del llenguatge audiovisual específic utilitzat.
- Ser capaços de convertir una idea en un bon projecte professional de documental periodístic
- Destresa en l'exposició individual d'un projecte de documental periodístic ben argumentat
- Valorar en un projecte comú els punts de vista i visions dels altres
- Utilitzar els sistemes de comunicació i informació d'Internet
- Tot aquest procés teòric i pràctic es materialitzarà en l'adquisició, per part de les alumnes, de les competències bàsiques necessàries per a produir i dirigir documentals de caràcter periodístic .

Competències

- Aplicar l'ètica i la deontologia professionals del periodisme, així com l'ordenació jurídica de la informació.
- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
- Concebre, planificar i executar projectes periodístics en tot tipus de suports.
- Demostrar capacitat de lideratge, negociació i treball en equip, així com resolució de problemes.
- Demostrar l'esperit crític i autocrític.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Gestionar el temps de manera adequada.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Transmetre informació periodística en el llenguatge propi de cada un dels mitjans de comunicació, en les seves formes combinades modernes o en suports digitals, i aplicar els gèneres i els diferents procediments periodístics.
- Utilitzar les tecnologies avançades per al desenvolupament professional òptim.

Resultats d'aprenentatge

1. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
2. Conèixer i utilitzar professionalment instruments necessaris per a enregistrar veu i imatge.
3. Demostrar capacitat de lideratge, negociació i treball en equip, així com resolució de problemes.
4. Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
5. Dissenyar, organitzar i projectar produccions de documentals periodístics de caràcter científic o social i realitzar pràctiques de conceptualització i reproducció.
6. Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
7. Gestionar el temps de manera adequada.
8. Identificar i distingir les prescripcions tècniques necessàries per a comunicar en el llenguatge propi de cada un dels mitjans de comunicació (premsa, audiovisual, multimèdia).
9. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
10. Utilitzar criteris de responsabilitat social en els diversos processos de producció informativa.
11. Utilitzar les tecnologies avançades per al desenvolupament professional òptim.

Continguts

PRE-PRODUCCIÓ DEL DOCUMENTAL PERIODÍSTIC

1.- L'elecció i investigació del tema

Objectivitat i punt de vista en el documental periodístic

Límits ètics en el documental periodístic

2. - El primer contacte amb la realitat:

La inserció en el medi amb el dispositiu fílmic

Canvis que experimenten les persones davant la càmera

3. - Projecte de documental periodístic

- De la persona al personatge i de la situació a la seqüència

- De la investigació al guió documental

- Cronologies narratives: Acció directa i acció diferida

- Estructura narrativa

4. - L'escriptura del projecte. Capítols del guió: sinopsis, nota d'intenció, breu històric, desenvolupament (estructura i perfil dels personatges), tractament audiovisual, annexos

5. - L'equip humà i l'equip tècnic

PROJECTE DOCUMENTAL PERIODÍSTIC: REALITZACIÓ

1. - Llenguatge audiovisual aplicat a les necessitats del documental periodístic:

Valor del pla, els angles de càmera, moviments de càmera, la composició del pla. Enquadrament. El fora de camp. El-lipsis.

Escenes, seqüències i plans seqüència.

2. - La filmació.

Dispositiu per a la filmació d'espais i llocs

Dispositiu per a la filmació d'accions individuals / col·lectives

Dispositiu per a la filmació de reunions, actes, cerimònies

Dispositiu per a la filmació d'entrevistes

3. - Aspectes pràctics de filmació

Sortir al carrer amb la càmera
Notes sobre el contingut de cada sessió
El correcte enquadrament i enfocament
L'estabilitat de la imatge
Filmar l'imprevist

4. - Imatges sota sospita: el fals documental periodístic

EL MUNTATGE DEL DOCUMENTAL PERIODÍSTIC

- Conceptes bàsics del muntatge aplicats al documental periodístic
- Filmació i muntatge simultanis

Metodologia

Documental Periodístic és assignatura teòrica amb pràctiques de laboratori (TPL). Els objectius s'assoliran mitjançant classes teòriques, seminaris i activitats pràctiques..

Les classes teòriques s'estructuren a partir del visionat de múltiples fragments de documentals periodístics i debats a l'aula.

El principal objectiu dels seminaris i classes pràctiques és la realització d'un documental periodístic. A l'aula es treballaran els guions i es visionaran les diferents seqüències de cada projecte a mesura que aquests avancin.

Les tutories són imprescindibles pel seguiment dels projectes objecte d'avaluació.

Les activitats autònomes de l'alumnat són igualment imprescindibles per aconseguir els objectius d'aprenentatge

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes Teòriques	17	0,68	2, 4, 7, 8, 9, 10
Pràctiques Laboratori	24	0,96	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Seminaris	15	0,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Tipus: Supervisades			
Avaluació	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Tutories	10	0,4	2, 5, 6, 10
Tipus: Autònomes			
Estudi personal, anàlisi i síntesi de textos escrits o audiovisuals	33	1,32	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Realització de treballs (projecte documental periodístic)	45	1,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Avaluació

Sistema d'avaluació:

L'assistència a classe és obligatòria per a poder participar en el sistema d'avaluació continuada en la qual s'inclouen les pràctiques.

- Dos faltes injustificades (o més) en les classes de teoria i/o de pràctiques, signifiquen la impossibilitat de superar el curs mitjançant el sistema d'avaluació continuada i, per tant la necessitat d'acudir a l'examen final i de negociar amb la professora la forma de superar les pràctiques.

Per a superar la part teòrica de l'assignatura en la modalitat d'avaluació continuada, els alumnes hauran d'efectuar un exercici pràctic de visionat sobre els coneixements adquirits en classe.

Per a superar la part pràctica, els alumnes hauran de presentar un projecte de documental periodístic (pràctiques de laboratori)

- A l'examen final podran acudir els alumnes que no hagin superat l'avaluació continuada, així com aquells que tinguin dues o més faltes injustificades.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exercici escrit	40%	3	0,12	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Pràctiques i seminaris: desenvolupament i realització documental periodístic	60%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Bibliografia

I. Aitken, Film and Reform: John Grierson and the Documentary Film Movement, Routledge, London-New-York, 1992.

Avalos del Pino, Carmen : « El Tiempo y la Mirada. Entrevista a Marisol Soto », revista Docs, nº 2, (2007)

I. Barbash y L.Taylor, Cross-Cultural Filmmaking, University of California Press, Los Angeles, 1997,

J.P Colleyn, Le Regard Documentarie, Centre Georges Pompidou, Paris, 1993.

J. Chaumier, Análisis y Lenguajes Documentales. Mitre, Barcelona,

J. Flores, Periodismo Transmedia. Fragua 2012

A. Hispano y J. Sánchez Navarro, Imágenes para la Sospecha, Glénat Ediciones y Festival de Cine de Sitges, 2001.

P. Kriwaczek, Documentary for the Small Screen, Focal, Oxford, 1997.

Ledo, Margarita, Del Cine-Ojo a Dogma 95, Paidós Comunicación, Barcelona, 2004.

J. Monaco, How to Read a Film, Oxford University Press, 1981.

E, Morin, El Cine o el Hombre Imaginario. Ensayo de Antropología, Seix Barral, Barcelona, 1961.

J. Prosser (Ed), Image-based Research, Londres, Falmer Press, 1998.

M. Rabiger, Dirección de Documentales, Madrid, Instituto Oficial de Radio y Televisión, 1989

K. Reisz, Técnica del Montaje Cinematográfico, Madrid, Taurus, 1986.

R. Silverstone, Framing Science: the Making of a BBC Documentary, British Film Institute, London, 1985.

Ll. Soler, La realización de documentales y reportajes para televisión, Cims, Barcelona, 1997.

Webs:

<http://www.icij.org/>

<http://www.tv3.cat/documentals>